

Muzeum Pojezierza Myśliborskiego
ul. Bohaterów Warszawy 74, 74-300 Myślibórz

mgr Magdalena Szymczyk, mgr Sławomir Górka

Sprawozdanie z prac archeologicznych przeprowadzonych na grodzisku w
miejscowości Długie (AZP Pielice 41-15/15), gm. Strzelce Krajeńskie, pow.
strzelecko-drezdenecki

Myślibórz 2011

Na przełomie sierpnia i września 2011 r. przeprowadzono archeologiczne badania sondażowe na domniemanym grodzisku w miejscowości Długie (wg AZP stanowisko to jest zarejestrowane jako Pielice 41-15/1). Badaniami w terenie kierowała mgr Magdalena Szymczyk oraz mgr Sławomir Górka.

Celem prac była weryfikacja funkcji stanowiska oraz (w przypadku potwierdzenia istnienia grodu) określenie jego chronologii. Już na starych mapach archiwalnych kartografowie zaznaczali wyraźną wyniosłość terenu, którą określano jako „Burgwall” - grodzisko. Badania w 2011 roku faktycznie potwierdziły, iż mamy do czynienia z wyżej wymienionym typem budowli obronnej.

Stanowisko (grodzisko) w miejscowości Długie (AZP Pielice 41-15/1) położone jest na wyniesieniu morenowym znajdującym się na półwyspie pomiędzy dwoma jeziorami: Słowa i Lipie. Niewykluczone, iż w okresie wczesnego średniowiecza bądź w okresach pradziejowych ów półwysep mógł być wyspą (przynajmniej okresowo, przy wyższych stanach wody). Na całym obszarze stanowiska rośnie las. Zachowana obecna długość stanowiska wynosi ok. 200 m, szerokość zaś ok. 90 m; dłuższa oś biegnie w kierunku północny zachód-południowy wschód. Od strony północnej zachowały się pozostałości wałów, od strony południowej teren zaś łagodnie opada, natomiast od strony wschodniej zachowały się naturalne, strome skłony wzgórza moreny, które podnosiły walory obronne stanowiska (grodziska). Różnica w wysokości terenu pomiędzy podnóżem założenia a najwyższym punktem stanowiska położonym na domniemanym majdanie (o rzędnej terenu 62,30 m n.p.m.) wynosi ok. 8 m. Wyniki wykopalisk pozwoliły uzyskać dane na temat okresów użytkowania stanowiska.

Prace archeologiczne przeprowadzono w obrębie pięciu wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 68 m² (wykopy: I-V/11). Trzy z nich (wkopy: I, II i V) założono w szczytowej partii stanowiska: na domniemanym majdanie grodziska, dwa zaś poza obrębem majdanu: jeden w części północnej („przy wale”; wykop III) oraz na południowym stoku grodziska (wykop IV). Lokalizacja poszczególnych wykopów była w niemałym stopniu podyktowana warunkami naturalnymi terenu (las).

Odkryto łącznie 284 fragmentów ceramiki naczyniowej, 72 fragmenty polepy, 14 fragm. dachówek, 31 fragm. cegieł, 5 artefaktów krzemienych, 5 przedmiotów metalowych oraz 5 spieków żużla soplowego; zarejestrowano 5 obiektów nieruchomych oraz wczesnośredniowieczną jak i późnośredniowieczną warstwę kulturową.

Wykop sondażowy I/11

Wykop ten o długości 28 m i szerokości 1 m założono (po linii północ-południe) na domniemanym majdanie grodziska (w jego partii wschodniej). Zarejestrowano w jego obrębie dwa obiekty: nr 1 i 2 oraz (w części północnej wykopu) wczesnośredniowieczną warstwę kulturową o maksymalnej miąższości ok. 0,4 m.

Fot. 1. Wyk. I, strop w-wy wczesnośredniow.

Fot.2. Wyk. I, ob. 1.

W warstwie tej wystąpiło 17 fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej. Obiekt nr 1 odkryto w południowym, skrajnym odcinku wykopu. Prawdopodobnie stanowił on fragment suchej fosy (świadczy też o tym fakt, iż obiekt 1 wystąpił w miejscu wyraźnego obniżenia terenu dzielącego niejako majdan na dwie części; Ryc. 4 i 26). W obiekcie 1 wystąpił materiał ceramiczny z wczesnego jak i późnego okresu średniowiecza. Funkcja obiektu 2 o głębokości ok. 0,6 m podobnie jak i jego chronologia jest trudna do ustalenia.

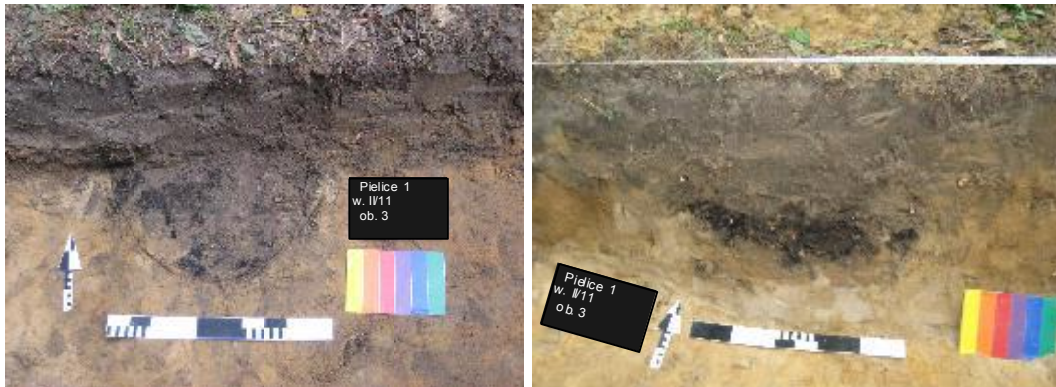
Dokładna analiza obiektów nieruchomych jest utrudniona przez fakt, iż zarejestrowano je w niewielkich wykopach sondażowych o szerokości jedynie 1 m, tak więc dokładne ustalenie funkcji niektórych z obiektów nie jest możliwe i ma charakter hipotetyczny

Fot. 3. Wyk. I, profil N (widoczna warstwa wczesnośredniow.)

Wykop sondażowy II/11

Wykop II o wymiarach 10 m x 1 m założono w środkowej partii majdanu grodziska (po linii wschód-zachód). W jego obrębie zarejestrowano dwa obiekty nieruchome: ob. 3 i 4. Funkcję obiektu 3 można określić jako palenisko, zaś fragmentarycznie zadokumentowany obiekt 4 o głębokości ok. 0,8 m przypuszczalnie stanowił średniowieczną ziemiankę (Ryc. 11, 12).

Fot. 4 i 5. Rzut poziomy i profil ob. 3.

Na podstawie ceramiki występującej w obiekcie 4 jego chronologię można ustalić na XIII/XIV -XIV w. Obiekt 3 nie zawierał żadnego materiału ruchomego.

Fot. 5. Strop obiektu 5.

Wykop sondażowy III/11

Wykop III o wymiarach 10 m x 1 m założono na północ od majdanu, u jego podnóża; zorientowany był po linii północ-południe. W jego południowej partii zarejestrowano obiekt 5, który przypuszczalnie stanowił pozostałość fosy suchej o szerokości 3,5 m i głębokości 0,9 m. W wypełnisku fosy wystąpił jedynie materiał ruchomy w postaci 3 fragmentów dachówek. W związku z tym trudno na obecnym etapie badań sprecyzować okres wykopania i zasypania fosy, mimo to najprawdopodobniej obiekt ten należy datować ogólnie na XIII/XIV –XIV w.

Wykop sondażowy IV/11

Wykop ten o wymiarach 10 m x 1 m założono w południowej partii stanowiska, na łagodnie opadającym stoku grodziska (zorientowany był po linii północ-południe). W jego obrębie zarejestrowano średniowieczną warstwę kulturową (o miąższości do 0,5 m; Ryc. 19-21), w której wystąpiło aż 210 fragmentów ceramiki: z okresu średniowiecza (XIII/XIV w.; 168 fragm.), wczesnego średniowiecza (4 fragm.) oraz okresu pradziejowego (38 fragm.). W wykopie IV odkryto również artefakty krzemienne, 5 przedmiotów metalowych i drobne fragmenty żużla soplowego.

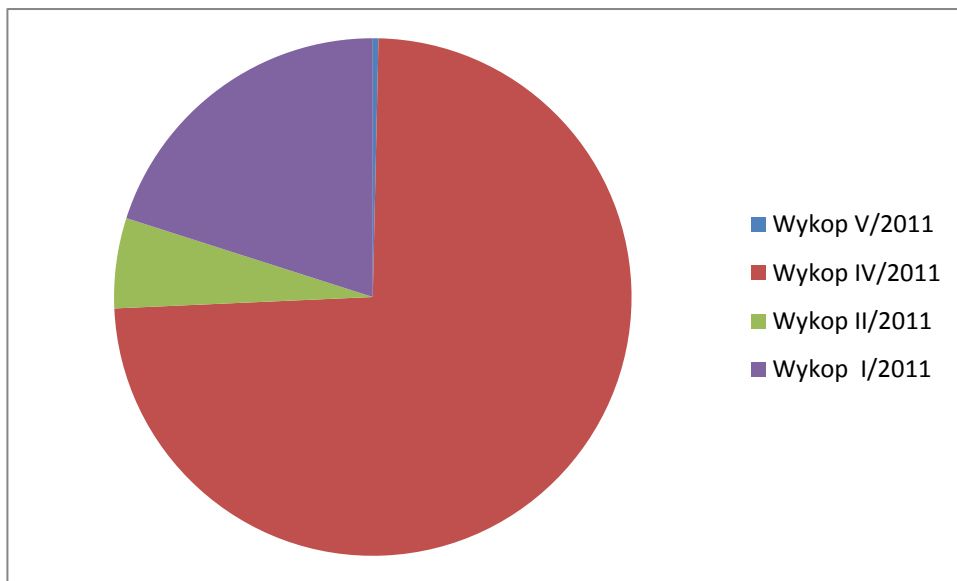
Wykop sondażowy V/11

Wykop V o wymiarach 10 m x 1 m założono w południowej partii majdanu grodziska (zorientowany był po linii północ-południe). W obrębie tego sondażu nie zarejestrowano jakichkolwiek nawarstwień kulturowych, czy obiektów nieruchomych; w warstwie humusu wystąpił jedynie 1 fragment ceramiki pradziejowej oraz 1 fragment cegły.

Materiał ceramiczny

W trakcie badań sondażowych na grodzisku Pielice 1 najliczniejszą kategorią zabytków ruchomych były fragmenty naczyń ceramicznych pochodzących z nawarstwień i obiektów. Z uwagi na dużą fragmentaryczność artefaktów ceramicznych trudno jest poddać je dokładnej analizie. W każdym razie w analizowanym materiale ceramicznym można wyróżnić następujące grupy naczyń: pradziejową, wczesnośredniowieczną, siwą i kamionkę.

Procentowe zestawienie materiału ceramicznego w poszczególnych wykopach.

Ceramika określona ogólnie, jako pradziejowa jest reprezentowana przez 45 fragmentów (tj. 15,8% całego zbioru). Wystąpiła one wtórnie redeponowana w nawarstwieńiach zarejestrowanych w wykopie I i IV. Dokładniejsze określenie chronologii tej grupy ceramiki utrudnia duży stopień erozji i niewielkie jej rozmiary. Wstępnie można pokusić się o wyróżnienie fragmentów z okresów: neolit/wczesny brąz, kultury łużyckiej i okresu wpływów rzymskich.

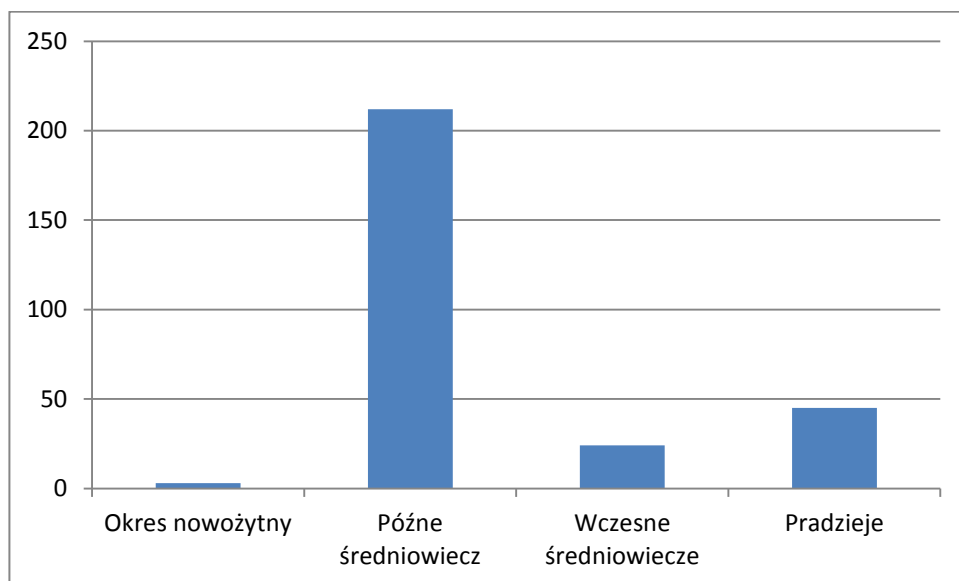
Zarejestrowano łącznie 24 fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej (Ryc. 29). Charakteryzują się one użyciem domieszki schudzającej piasku drobnoziarnistego. Powierzchnia naczyń jest chropowata, czasami zdobiona rytymi żłobkami (Ryc. 29:1). Ceramika była lepiona na kole w technice taśmowo-ślizgowej i

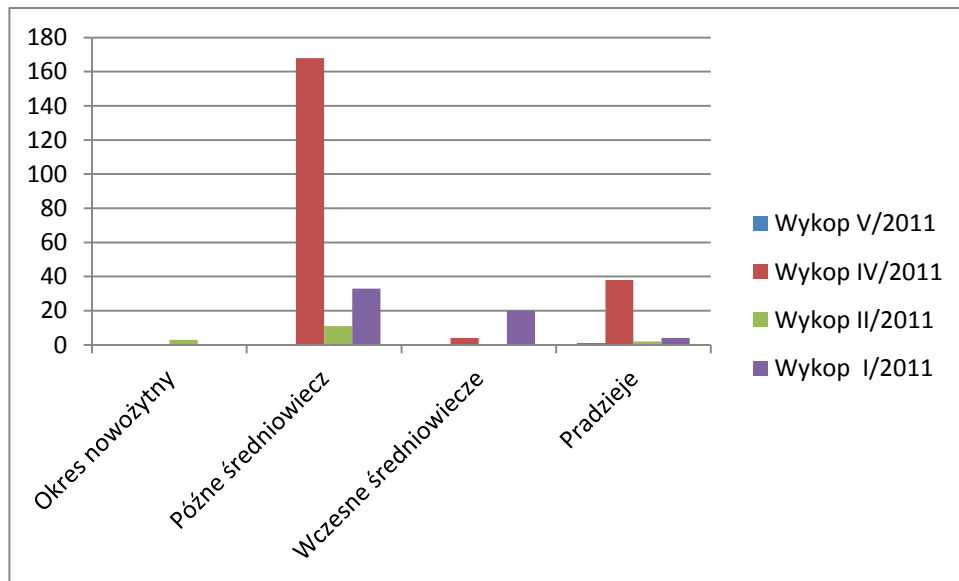
ugniatana z zastosowaniem obtaczania. Typową cechą jest wielobarwność przełomu, niejednolita barwa powierzchni ścianek. Ceramika ta była wypalana w atmosferze utleniającej. Fragmenty te reprezentują tradycyjną miejscową produkcję garncarską. Stanowią one mały procent ogólnej liczby ceramiki odkrytej na grodzisku (ok. 8,5 % całego zbioru). Obecność tej ceramiki w wykopie I w warstwie kulturowej bądź też w wykopie IV (gdzie wystąpiła wtórnie redeponowana) należy wiązać z wystąpieniem na stanowisku śladów osadnictwa słowiańskiego; ogólnie ceramikę słowiańską można datować na X-XI w.

Ceramika z młodszych okresów średniowiecza stanowi ok. 74,5% całego materiału ceramicznego. Ceramika z tego okresu również jest w dużym stopniu reprezentowana przez niewielkie fragmenty naczyń, co znacznie utrudnia np. analizę formy. W każdym razie naczynia tej grupy to tzw. ceramika siwa. Naczynia tej grupy zostały wykonane na kole, w technice taśmowo-ślizgowej i obrotowej. Często były obtaczane górą przy użyciu wolnoobrotowego koła garncarskiego. Cechą charakterystyczną jest barwa siwa oraz stalowoszara brzuśca i przełomu. Ceramika ta odznacza się dobrym wypałem. Niektóre powierzchnie naczyń wklęsło-wypukłe fałdy widoczne na wewnętrznej stronie (tzw. ciągi garncarskie). Ceramika tej grupy jest typowa dla późnego średniowiecza. Na obszarze gminy Strzelce Krajeńskie pojawiła się wraz z kolonizacją askańską. Wśród form z trudem można rozpoznać jedynie kugeltopfy i pucharki. Ceramikę tej grupy należy datować na koniec XIII – XIV w. Jeden fragment kamionki to prawdopodobnie import z Nadrenii (Ryc. 30:1) o chronologii XIV w.

Ceramika nowożytna jest reprezentowana przez 3 fragmenty odkryte w wykopie II; można je datować na XVIII-XIX w.

Zestawienie ilościowe odkrytej ceramiki.

Zestawienie ilościowe odkrytej ceramiki w poszczególnych wykopach.

Zabytki metalowe

W wykopie IV w średniowiecznej warstwie kulturowej zarejestrowano 5 przedmiotów metalowych. Trzy z nich to gwoździe żelazne z wyodrębnioną główką, pozostałe to fragment okucia pochwy (?) oraz fragment obejmy. Być może gwoździe te pochodziły z dachu pokrytego gontem. Również w wykopie IV, w wyżej wymienionej jednostce stratygraficznej, znaleziono 5 spieków żużla soplowatego. Ich obecność może sugerować istnienie w tej partii grodziska miejscowego średniowiecznego ośrodka hutniczego.

Wnioski

Na podstawie niewielkiego zakresu prac archeologicznych można stwierdzić, iż grodzisko w miejscowości Długie istniało już we wczesnym średniowieczu (X-XI w.). Na obecnym etapie badań nie sposób określić rodzaju, wielkości i rozplanowania grodu z okresu słowiańskiego osadnictwa. W tym okresie byłby to jeden z najbardziej na północ wysuniętych grodów wielkopolskich (obok Santoka, Drezdenka czy Wielenia). Niewykluczone również, iż w okresie tym użytkowano jedynie wyniesienie terenu nie tworząc żadnej konstrukcji obronnej – mogą to rozstrzygnąć wyłącznie dalsze badania.

Na pewno w okresie kolonizacji askańskiej wykorzystano także walory obronne omawianego miejsca i wzniesiono bliżej nie sprecyzowaną budowlę (wieżę?) w najwyższej partii założenia. Biorąc pod uwagę analogie z innych terenów w

najwyższej partii grodziska w tym okresie wybudowano dwór rycerski. Odkryte fragmenty cegieł czy dachówek pozwalają przypuszczać, iż nie musiała być to konstrukcja zgoła tylko drewniana. Trudno określić datę końca funkcjonowania askańskiego założenia obronnego, być może miało to miejsce gdzieś ok. 1326 r. kiedy to wojska Władysława Łokietka pustoszyły nowomarchijskie ziemie, m.in. właśnie w okolicach miejscowości Długie. Choć należy zaznaczyć, iż nie natrafiono na jakiegokolwiek ślady zniszczeń po pożarze. Nie wykluczone jednak, iż w tym jednak czasie wzmocniono walor obronny grodziska wykopując suchą fosę otaczającą najwyższą partię grodziska. Duża ilość materiału ceramicznego zarejestrowana w wykopie IV sugeruje, iż w południowej partii stanowiska w średniowieczu istniało przypuszczalnie zaplecze gospodarcze (dla wyżej wzniesionego dworu rycerskiego), bądź jakaś osada przygodowa, spełniająca funkcje gospodarcze w stosunku do domniemanej budowli obronnej. Budowla ta w momencie zagrożenia służyć mogła jako schronienie dla mieszkańców tejże osady. Spieki żużla soplowego także znalezione w wykopie IV wskazywałyby na istnienie w tej partii grodziska miejscowego średniowiecznego ośrodka hutniczego. Taka działalność hutnicza, czy kowalska stwarzały z pewnością duże zagrożenie pożarowe, dlatego ulokowano je z dala od zabudowań mieszkalnych, znajdujących się zapewne w górnej partii grodziska.

Tabelaryczne zestawienie materiały zabytkowego

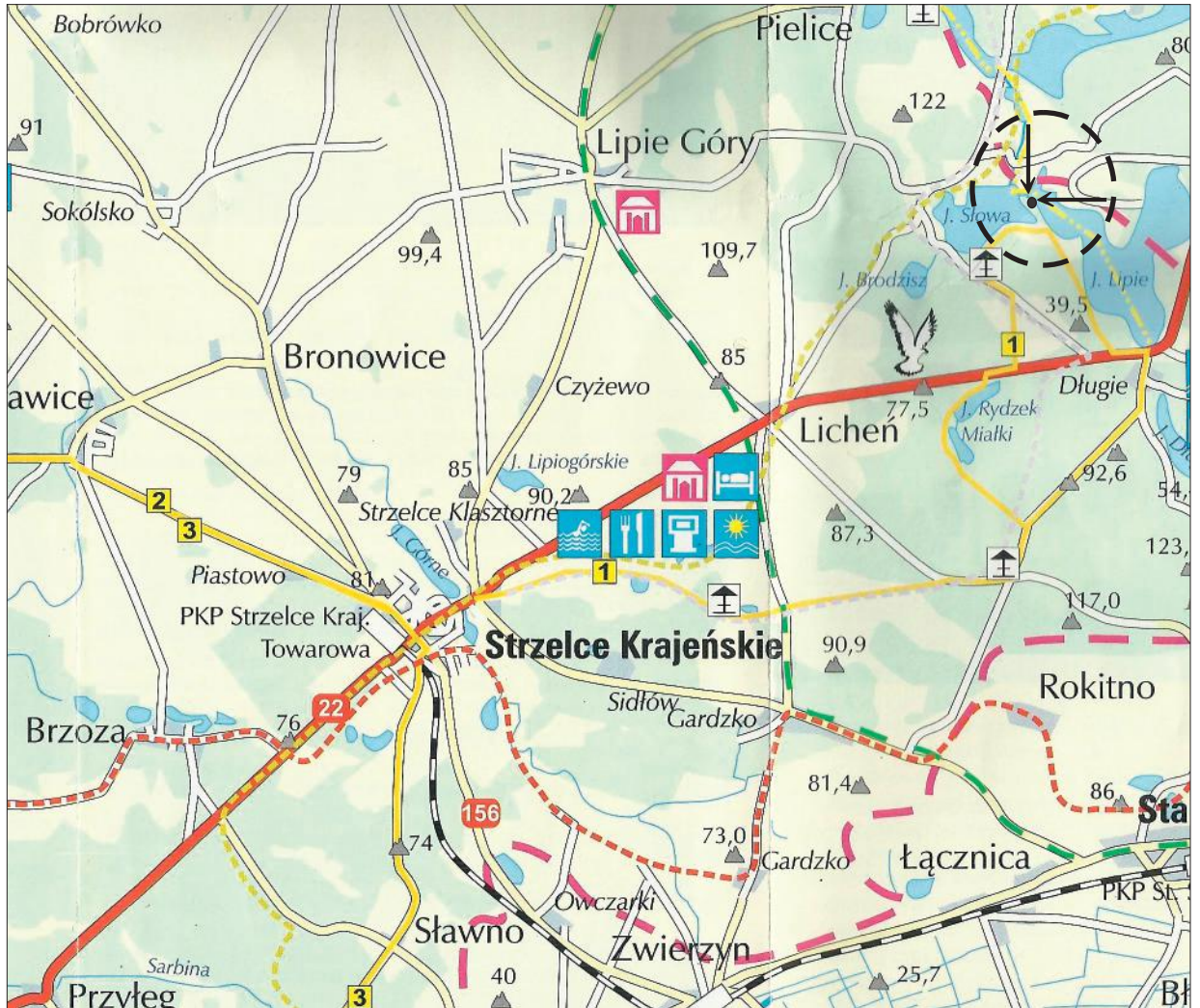
obiekt/wykop	sopelki	ceramika	polepa	dachówki	cegła	krzemienie	kości	metale
Obiekt 1		6						
Wykop V/2011		1			1			
Wykop IV/2011	6	203	51	9	13	8		6
Wykop III/2011				3				
Wykop II/2011		16		1	12			
Wykop I/2011		50	1	2	4	1	1	
Razem	6	276	52	15	31	9	1	6

Inwentarz zabytków

Nr inwentarza	Nr wykopu	warstwa	obiekt	Rodzaj zabytku
1/2011	I/11	1		1 fr. ceramiki
2/2011	I/11	1		1 fr. ceramiki 1 fr. plepy
3/2011	I/11	1		1 fr. ceramiki
4/2011	I/11	1		1 fr. ceramiki 2 fr. cegły
5/2011	I/11	1		1 fr. dachówki
6/2011	I/11	1		1 fr. ceramiki
7/2011	I/11	2		3 fr. ceramiki
8/2011	I/11	2		1 fr. ceramiki
9/2011	I/11	3	1	10 fr. ceramiki
10/2011	I/11	3	1	3 fr. ceramiki 1 fr. cegły
11/2011	I/11	2		1 fr. ceramiki
12/2011	I/11	2		7 fr. ceramiki 1 fr. cegły
13/2011	I/11	3	1	2 fr. ceramiki
14/2011	I/11	4	1	1 fr. ceramiki
15/2011	I/11	5		10 fr. ceramiki 1 fr. kości
16/2011	I/11	spąg w-wy 5		2 fr. ceramiki
17/2011	I/11	4	1	1 fr. ceramiki
18/2011	I/11	5		5fr. ceramiki
19/2011	II/11	1		4 fr. ceramiki
20/2011	II/11	1		1 fr. ceramiki
21/2011	II/11	2		1 fr. ceramiki
22/2011	II/11	2		1 fr. ceramiki 1 fr. dachówki
23/2011	II/11	5	4	1 fr. ceramiki 8 fr. cegły
24/2011	II/11	5	4	8 fr. ceramiki 4 fr. cegły
25/2011	III/11	3	5	3 fr. dachówki
26/2011	IV/11	2		21 fr. ceramiki 3 fr. polepy
27/2011	IV/11	2		6 fr. ceramiki 8 fr. dachówki
28/2011	IV/11	2		31 fr. ceramiki 1 fr. dachówki 2 metale 13 fr. cegły
29/2011	IV/11	2		1 fr. żuźla soplowego 2 fr. polepy 28 fr. ceramiki 1 metal

30/2011	IV/11	2		4 krzemienie
31/2011	IV/11	2		117 ceramiki 5 fr. żużel soplowny 3 fr. metali 4 krzemienie 46 fr. polepy
32/2011	IV/11	3		7 fr. ceramiki
33/2011	V/11	spąg w-wy 1		1 fr. ceramiki 1 fr. cegły
34/2011	I/11	4	1	6 fr. ceramiki

Pielice 1
lokalizacja stanowiska
na mapie w sk. 1:100 000

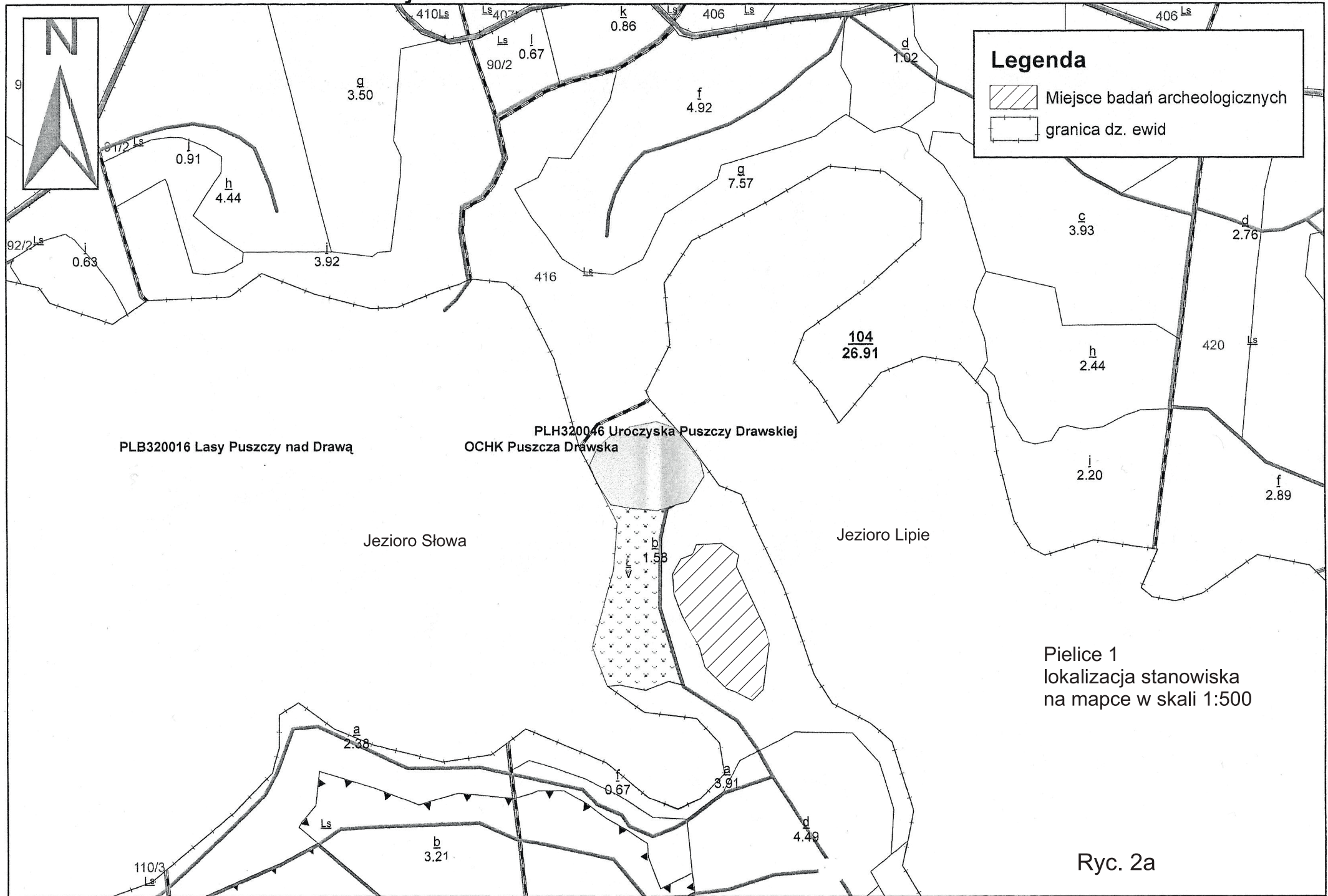
Ryc. 1

Pielice 1
lokalizacja stanowiska
na mapce topograficznej
sk. 1:10 000

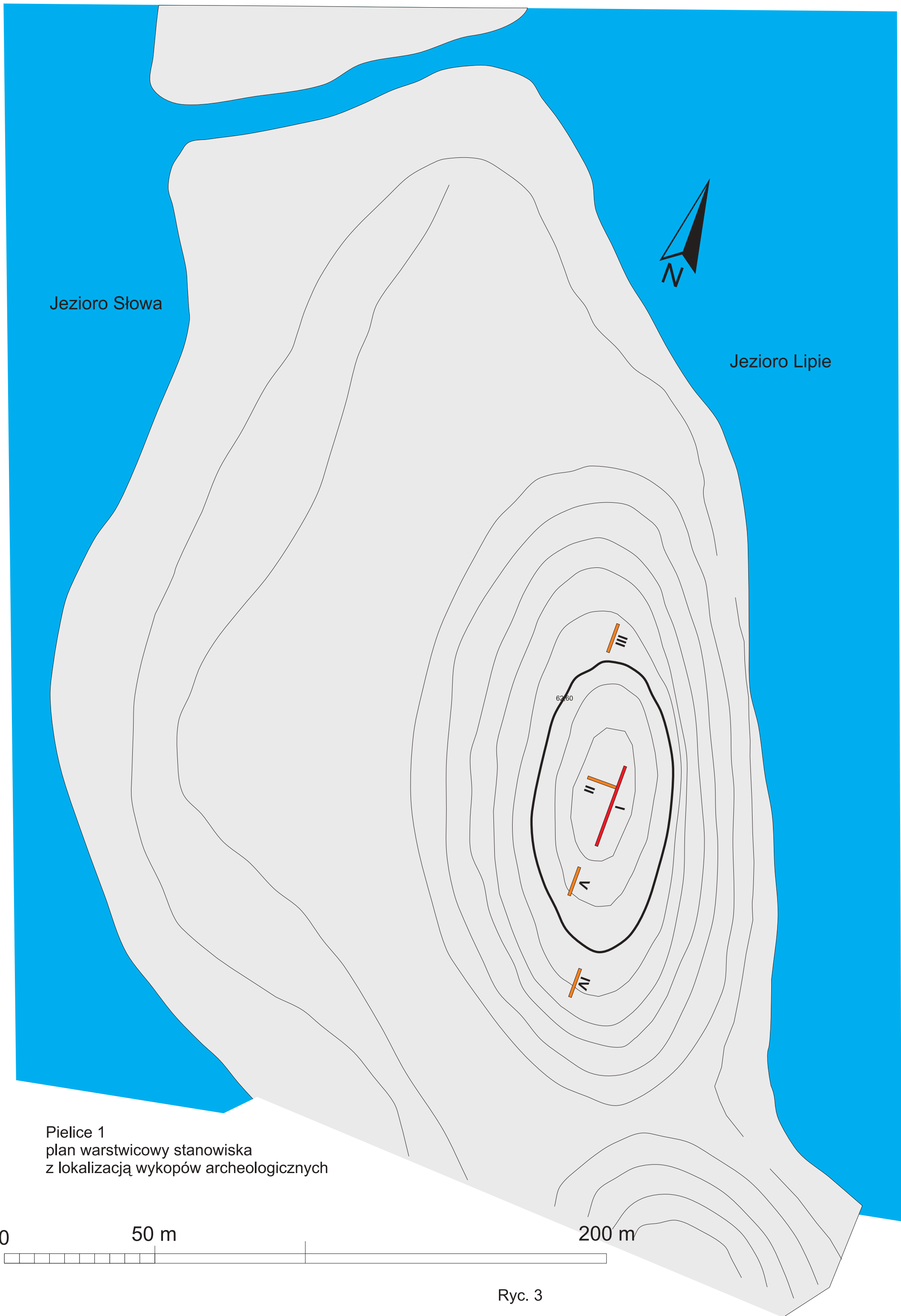
Ryc. 2

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie ZG-2126-14/11

Pielice 1
lokalizacja stanowiska
na mapie w skali 1:500

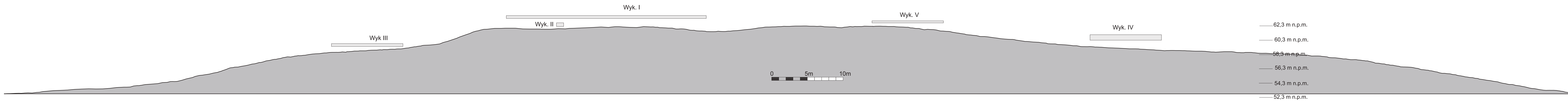
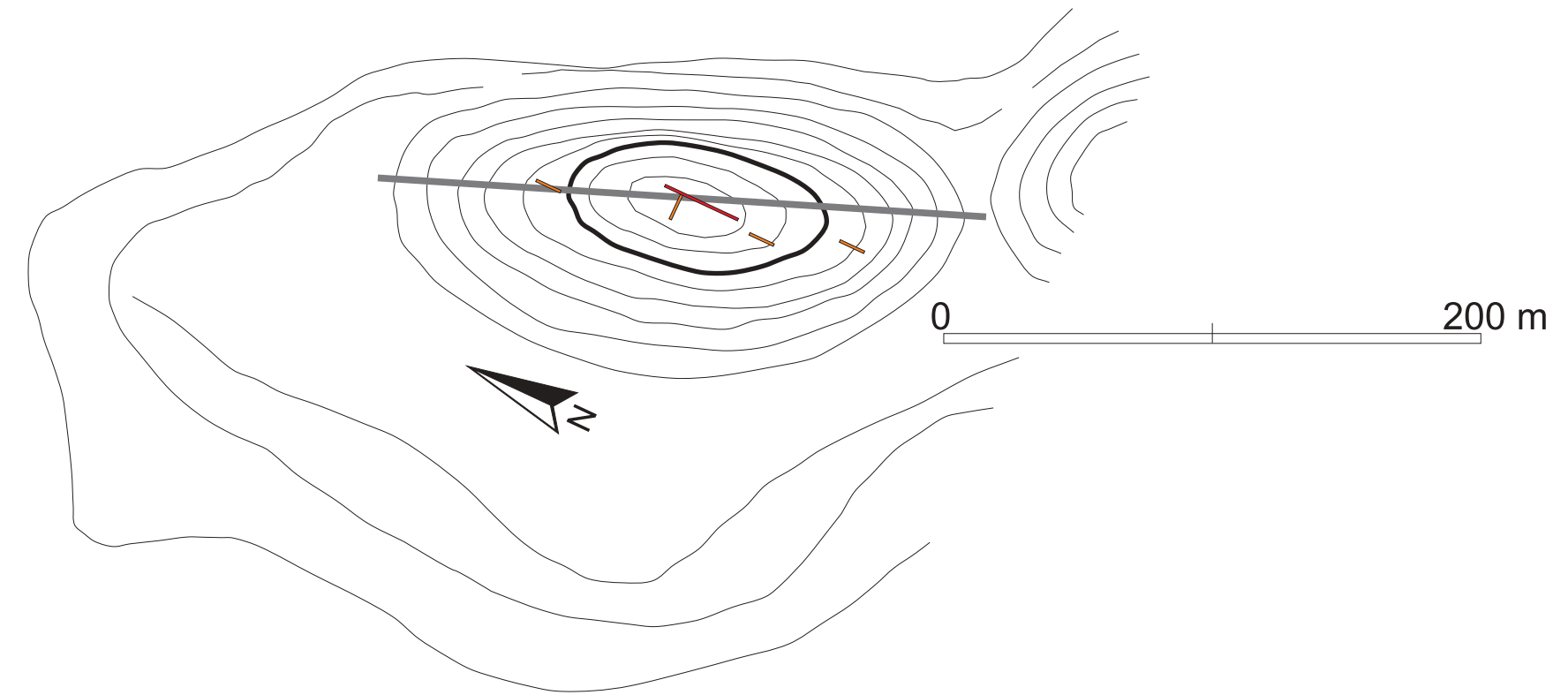
Ryc. 2a

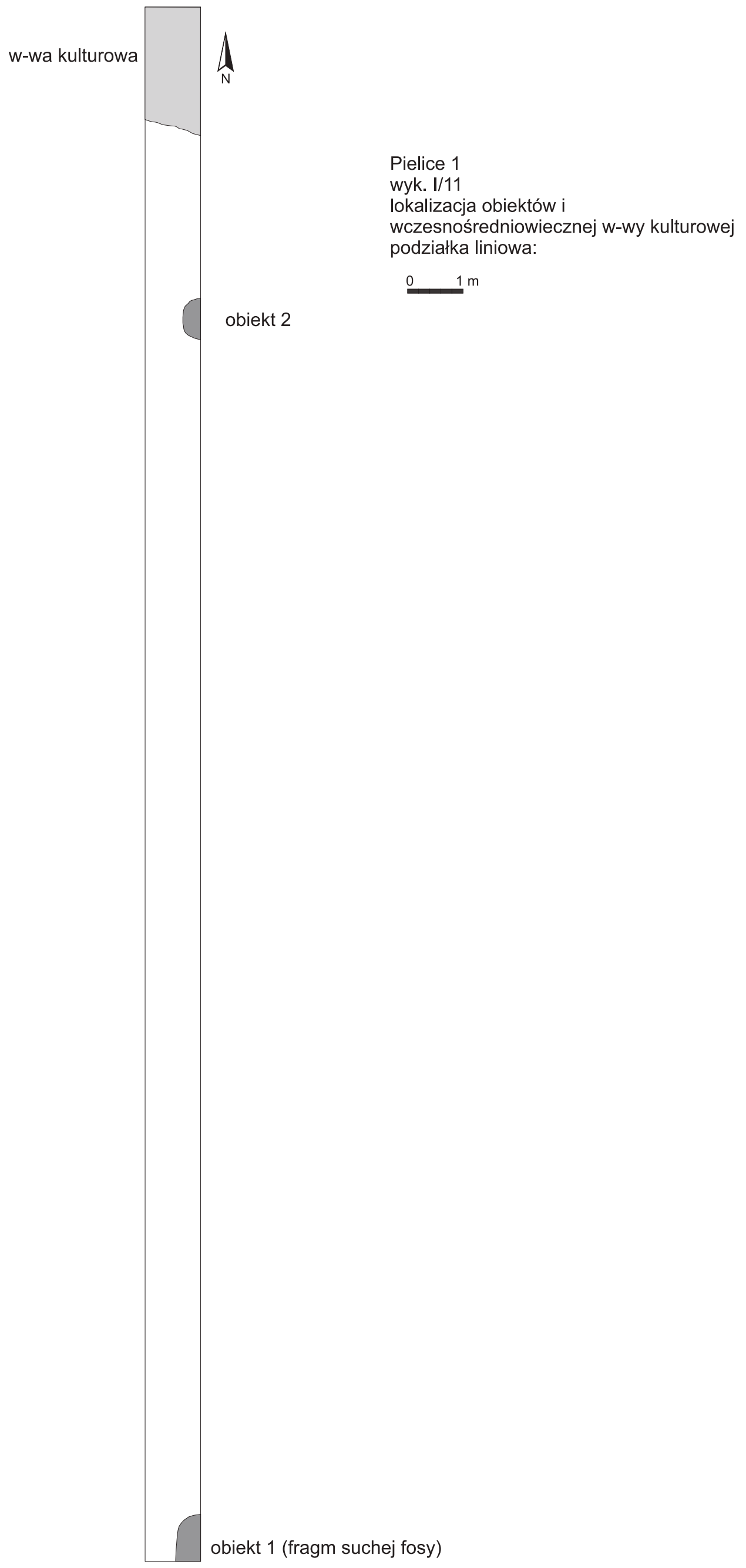
Pielice 1
plan warstwiczny stanowiska
z lokalizacją wykopów archeologicznych

Ryc. 3

Pielice 1
przekrój podłużny stanowiska
z lokalizacją wykopów archeologicznych

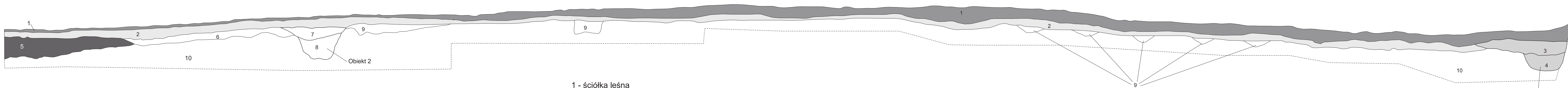

Ryc. 4

Ryc. 5

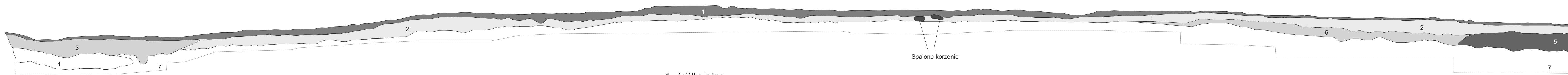
Pielice 1
Wyk. I/11
prof. E
podziałka liniowa:

- 1 - ściółka leśna
- 2 - popielaty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - brązowa próchnica z piaskiem
- 4 - ciemnobrązowa próchnica z małą ilością gliny i piasku
- 5 - jasnobrązowa próchnica lekko spiaszczona (wczesnośredniowieczna warstwa kulturowa)
- 6 - poziom przemycia substancji organicznych
- 7 - brązowy piasek z próchnicą
- 8 - jasnobrązowy piasek zmieszany z gliną i małą ilością próchnicy
- 9 - ślady po orce leśnej
- 10 - calec (żółty, drobnoziarnisty żwirek, miejscami piasek)

Ryc. 6

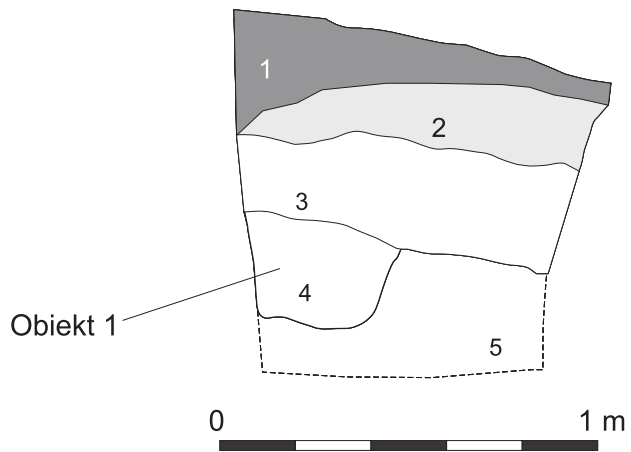
Pielice 1
Wyk. I/11
prof. W
podziałka liniowa:
0 1 m

- 1 - ściółka leśna
- 2 - popielaty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - ciemny piasek z małą ilością próchnicy
- 4 - ciemnobrązowa próchnica z małą ilością gliny i piasku
- 5 - jasnobrązowa próchnica lekko spiaszczona (wczesnośredniowieczna warstwa kulturowa)
- 6 - poziom przemycia substancji organicznych
- 7 - cielec (żółty, drobnoziarnisty żwirek, miejscami piasek)

Ryc. 7

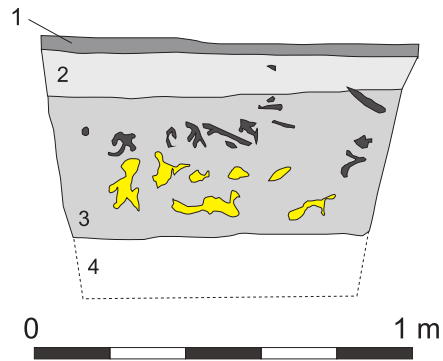
Pielice 1
wyk. I/11
profil S
sk. 1:20

- 1 - ściółka leśna
- 2 - ciemny piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - brązowa próchnica z piaskiem
- 4 - ciemnobrązowa próchnica z małą ilością gliny i piasku
- 5 - calec (żółty piasek)

Ryc. 8

Pielice 1
wyk. I/11
profil N
sk. 1:20

- 1 - ściółka leśna
- 2 - popielaty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - jasnobrązowa próchnica lekko spieczona
(wczesnośredniowieczna warstwa kulturowa)
- 4 - calec (żółty piasek)

 - korzenie

 - wtręty żółtego piasku

Ryc. 9

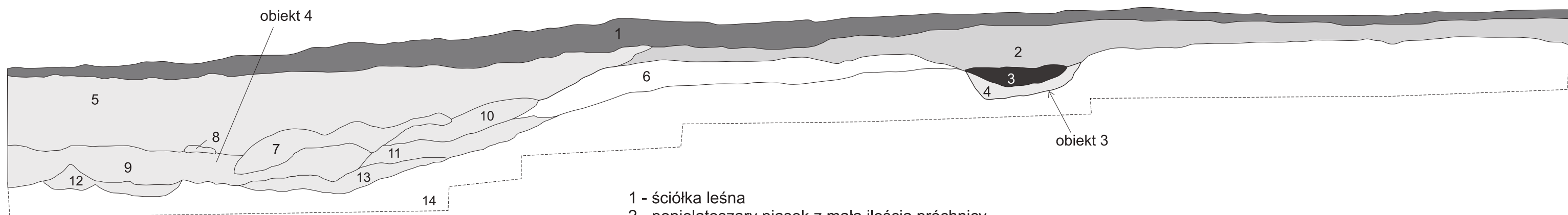
Pielice 1
wyk. II/11
lokalizacja obiektów
podziałka liniowa:

0 1 m

Ryc. 10

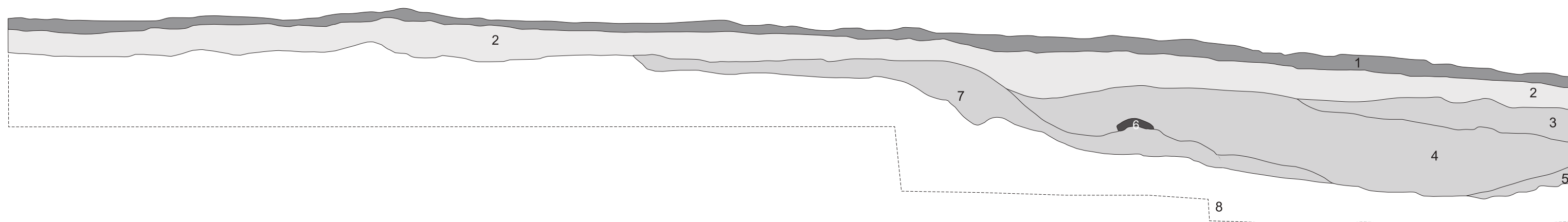
Pielice 1
wyk. II/11
profil N
podziałka liniowa:

- 1 - ściółka leśna
- 2 - popielatoszary piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - spalenizna z piaskiem
- 4 - żółtoszara, zbita glina z fragmentami węgielków drzewnych i z małą ilością piasku
- 5 - brązowy gruboziarnisty piasek zmieszany z dużą ilością próchnicy
- 6 - poziom przemycia substancji organicznych
- 7 - spalenizna z próchnicą
- 8 - jasny piasek
- 9 - brązowa próchnica z piaskiem i małą ilością gliny
- 10 - jasnobrązowa próchnica z dużą ilością piasku
- 11 - jasnobrązowa próchnica z dużą ilością piasku i gliny
- 12 - poziom przemycia substancji organicznych
- 13 - poziom przemycia substancji organicznych
- 14 - calec (jasny piasek)

Ryc. 11

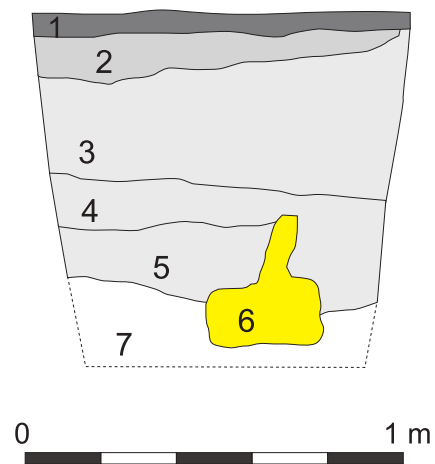
Pielice 1
wyk. II/11
profil S
podziałka liniowa:

- 1 - ściółka leśna
- 2 - szary gruboziarnisty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - brązowy gruboziarnisty piasek zmieszany z dużą ilością próchnicy
- 4 - brązowa próchnica z piaskiem i małą ilością gliny
- 5 - poziom przemycia substancji organicznych
- 6 - spalenizna
- 7 - poziom przemycia substancji organicznych
- 8 - calec (jasny piasek)

Ryc. 12

Pielice 1
wyk. II/11
profil W
sk. 1:20

- 1 - ściółka leśna
- 2 - szary gruboziarnisty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - brązowy gruboziarnisty piasek zmieszany z dużą ilością próchnicy
- 4 - brązowa próchnica z piaskiem i małą ilością gliny
- 5 - poziom przemycia substancji organicznych
- 6 - żółty piasek ze śladową ilością próchnicy (śląd po korzeniu)
- 7 - calec (jasny piasek)

Ryc. 13

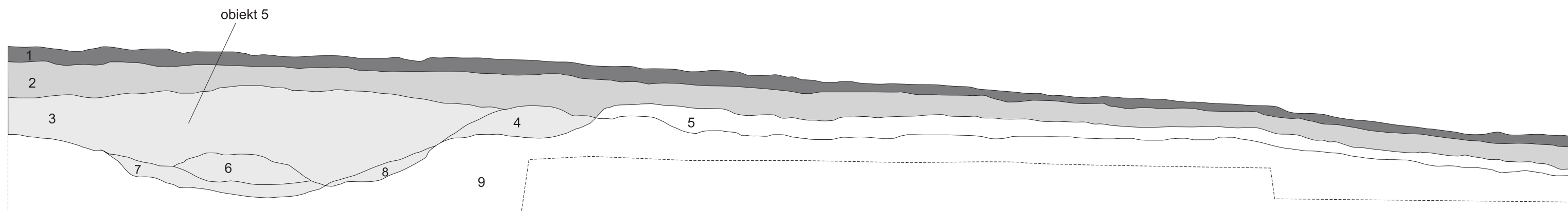
Pielice 1
Wyk. III/11
lokalizacja obiektu 5 (fragm suchej fosy)
podziałka liniowa:

0 1 m

Ryc. 14

Pielice 1
wyk. III/11
profil W
podziałka liniowa:

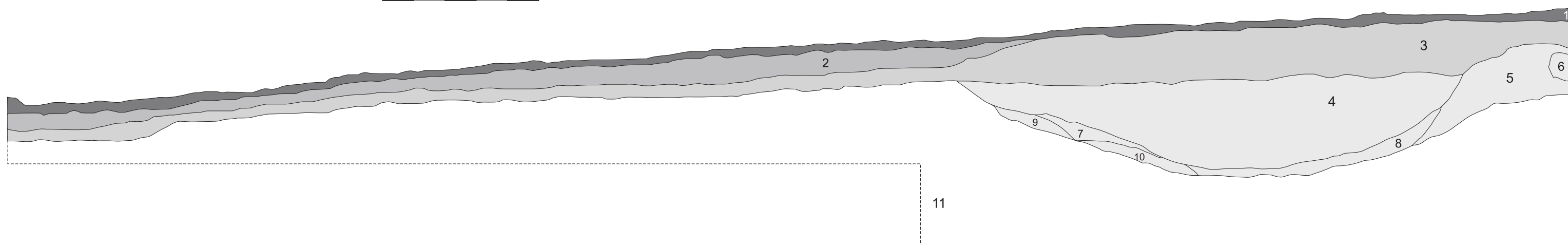

- 1 - humus
- 2 - popielatoszary gruboziarnisty piasek z próchnicą
- 3 - brązoszary gruboziarnisty piasek zmieszany z próchnicą
- 4 - jasnobrązowy piasek z małą ilością próchnicy i gliny
- 5 - poziom przemycia substancji organicznych
- 6 - jasnożółta glina
- 7 - jasnobrązowy piasek z małą ilością próchnicy
- 8 - jasnobrązowy piasek z małą ilością próchnicy
- 9 - cielec (jasny piasek)

Ryc. 15

Pielice 1
wyk. III/11
profil E
podziałka liniowa:

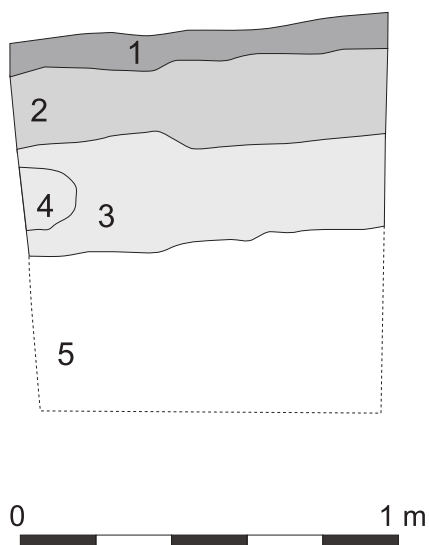
0 1 m

- 1 - humus
- 2 - popielatoszary drobnoziarnisty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - popielatoszary gruboziarnisty piasek z próchnicą
- 4 - brązowoszary gruboziarnisty piasek zmieszany z próchnicą
- 5 - brązowy gruboziarnisty piasek zmieszany z małą ilością próchnicy
- 6 - ciemna spalenizna z próchnicą
- 7 - ciemna próchnica z małą ilością piasku
- 8 - gruboziarnisty piasek zmieszany z dużą ilością próchnicy
- 9 - poziom przemycia substancji organicznych
- 10 - poziom przemycia substancji organicznych
- 11 - calec (jasny piasek)

Ryc. 16

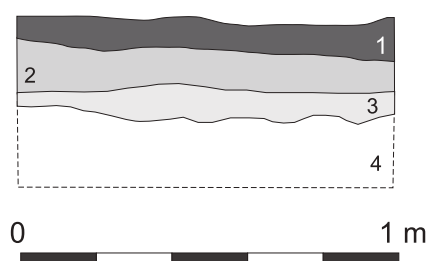
Pielice 1
wyk. III/11
profil S
sk. 1:20

- 1 - humus
- 2 - popielatoszary gruboziarnisty piasek z próchnicą
- 3 - brązowy gruboziarnisty piasek zmieszany z próchnicą
- 4 - ciemna spalenizna z próchnicą
- 5 - calec (jasny piasek)

Ryc. 17

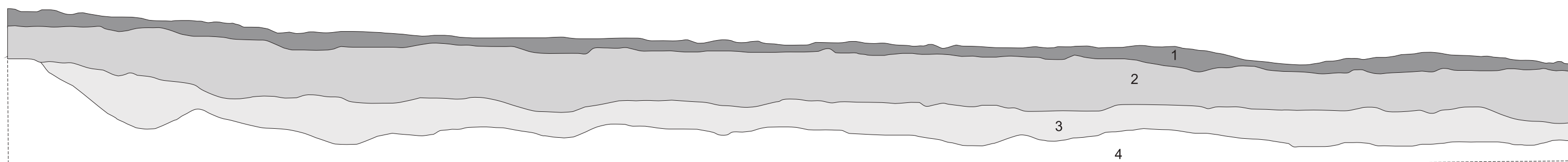
Pielice 1
wyk. III/11
profil N
sk. 1:20

- 1 - humus
- 2 - popielatoszary drobnoziarnisty piasek z małą ilością próchnicy
- 3 - popielatoszary gruboziarnisty piasek z próchnicą
- 4 - calec (jasny piasek)

Ryc. 18

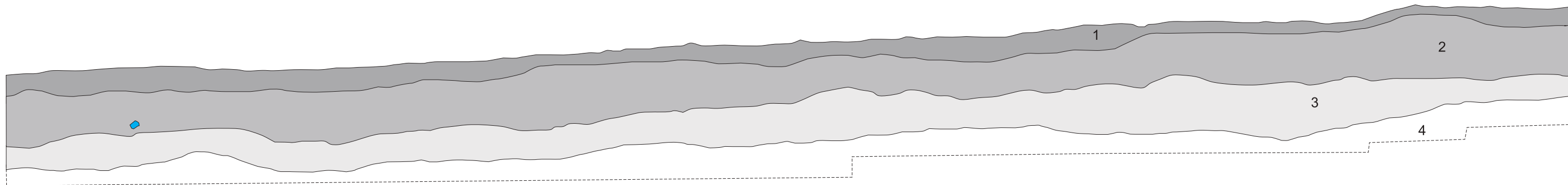
Pielice 1
wyk. IV/11
profil E
podziałka liniowa:

- 1 - humus
- 2 - szara, mocno zbita próchnica z piaskiem
- 3 - jasnoszara próchnica z dużą ilością piasku
- 4 - cielec (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 19

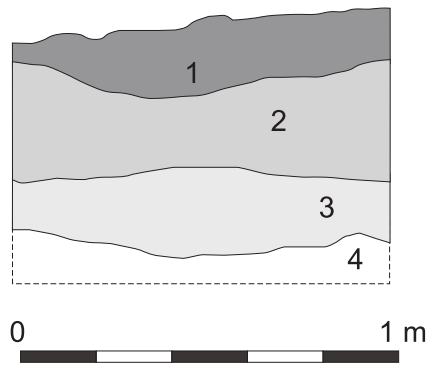
Pielice 1
wyk. IV/11
profil W
podziałka liniowa:

- 1 - humus
- 2 - szara, mocno zbita próchnica z piaskiem
- 3 - jasnoszara próchnica z dużą ilością piasku
- 4 - calec (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 20

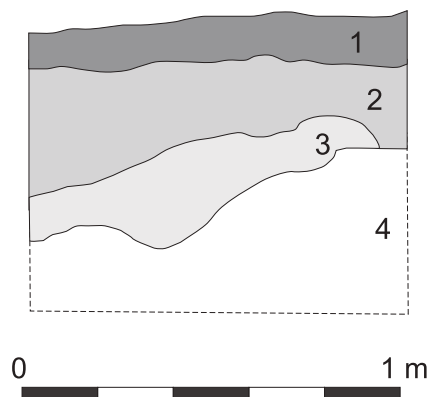
Pielice 1
wyk. IV/11
profil S
sk. 1:20

- 1 - humus
- 2 - szara, mocno zbita próchnica z piaskiem
- 3 - jasnoszara próchnica z dużą ilością piasku
- 4 - calec (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 21

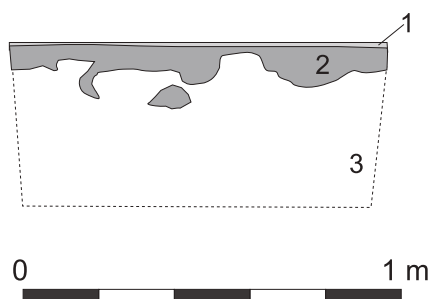
Pielice 1
wyk. IV/11
profil N
sk. 1:20

- 1 - humus
- 2 - szara, mocno zbita próchnica z piaskiem
- 3 - jasnoszara próchnica z dużą ilością piasku
- 4 - cielec (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 22

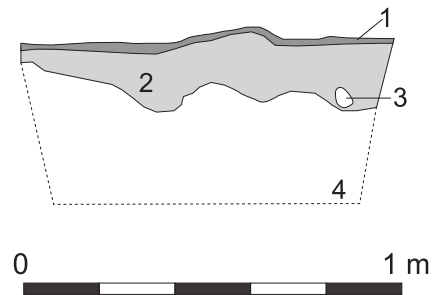
Pielice 1
wyk. V/11
profil N
sk. 1:20

- 1 - ściółka leśna
- 2 - brązowoszara próchnica z piaskiem
- 3 - (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 23

Pielice 1
wyk. V/11
profil S
sk. 1:20

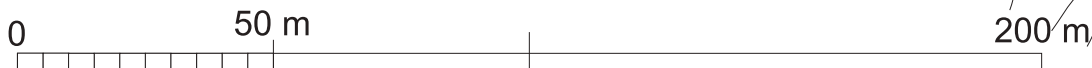
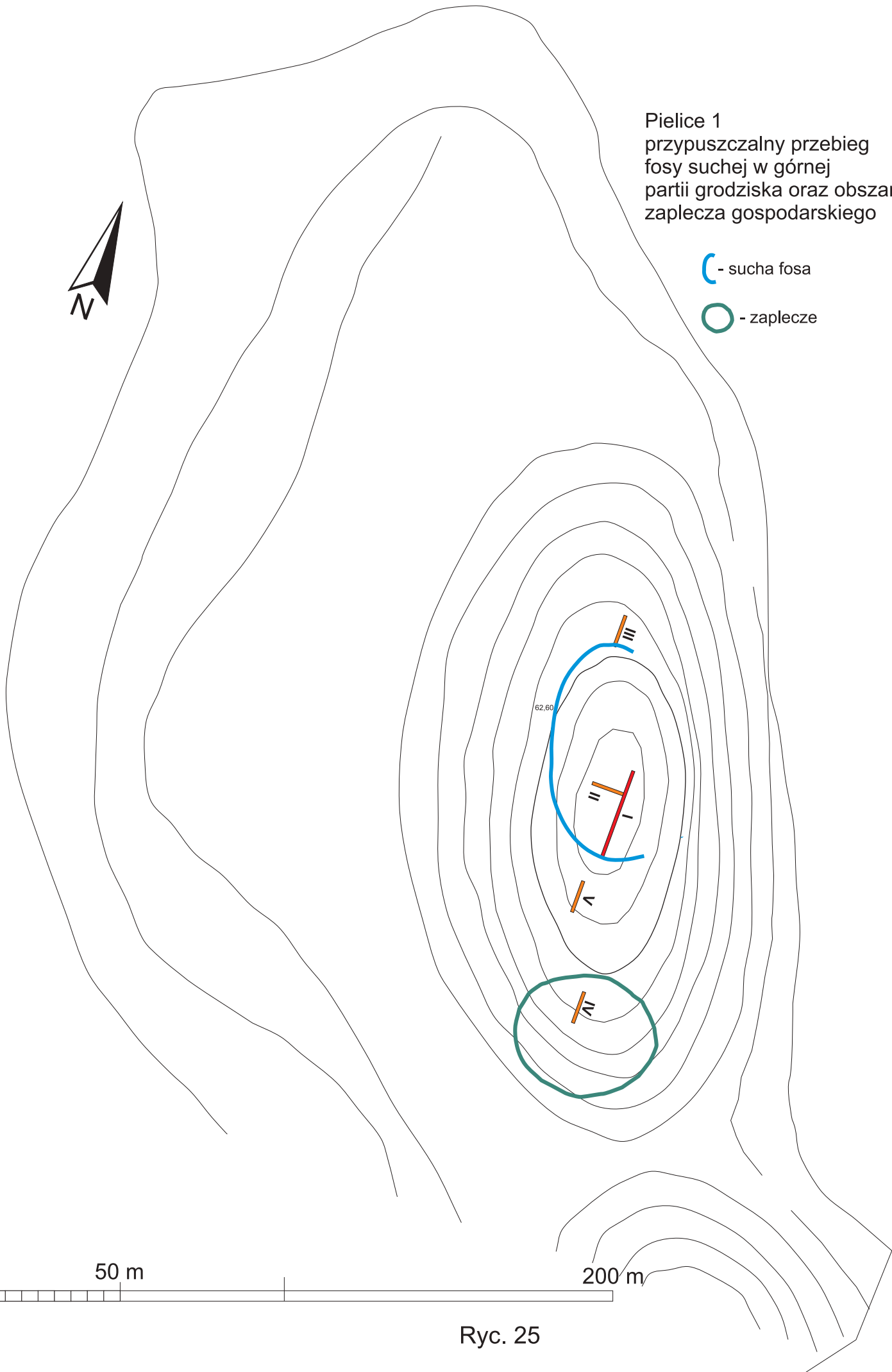

- 1 - ściółka leśna
- 2 - brązoszara próchnica z piaskiem
- 3 - żółta glina z piaskiem
- 4 - cielec (żółtoszary piasek z gliną)

Ryc. 24

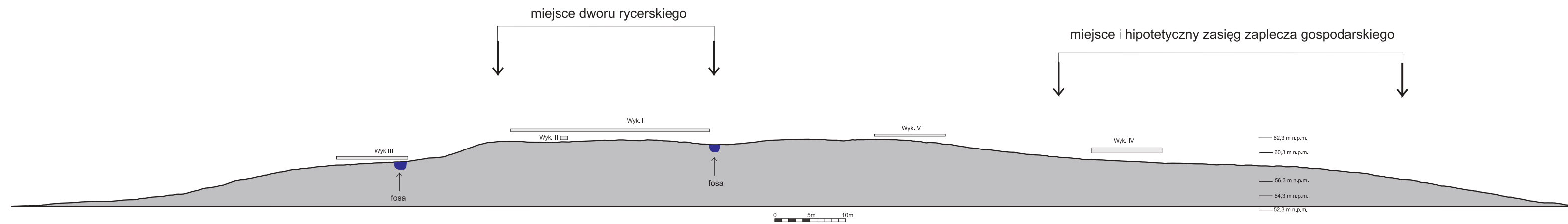
Pielice 1
przypuszczalny przebieg
fosy suchej w górnej
partii grodziska oraz obszar
zaplecza gospodarskiego

- - sucha fosa
- - zaplecze

Ryc. 25

Pielice 1
przekrój podłużny stanowiska
z lokalizacją wykopów archeologicznych
suchej fosy, dworu rycerskiego oraz
zaplecza gospodarczego

Ryc. 26

Pielice 1
wykop IV/11,
w-wa 2,
przedmioty metalowe: gwoździe

Ryc. 27

Pielice 1

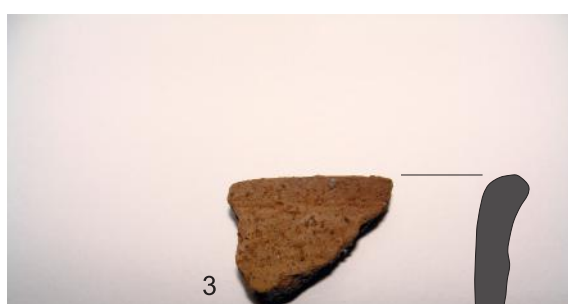
wykop IV/11

przedmioty metalowe: 1 - gwóźdź,
2 - fragment okucia pochwy (?)
3 - fragment metalowej obejmy

Ryc. 28

Pielice 1
przykłady ceramiki
wczesnośredniowiecznej
odkryte w wyk. I/11

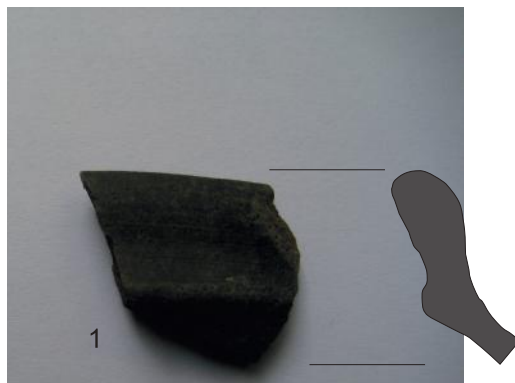
Ryc. 29

Pielice 1
przykłady ceramiki
z XIV w. odkryte w wyk. I/11

Ryc. 30

Pielice 1
przykłady ceramiki
z XIV w. odkryte w wyk. II/11
(1,2 - ob. 4) oraz wyk. IV/11 (3)

Ryc. 31